Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 27. apríla 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemikálií — Nariadenie (ES) č. 1907/2006 (nariadenie REACH) — Všeobecná povinnosť registrácie a požiadavky týkajúce sa informácií — Nezaregistrované chemikálie — Vývoz nezaregistrovaných chemikálií mimo územia Európskej únie“

Vo veci C-535/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) z 10. septembra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 14. októbra 2015, ktorý súvisí s konaním:

Freie und Hansestadt Hamburg

proti

Jostovi Pinckernellemu,

za účasti:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen (spravodajca), sudcovia M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan a D. Šváby,

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. septembra 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Freie und Hansestadt Hamburg, v zastúpení: M. Vogelsang, Rechtsanwalt,

— J. Pinckernelle, v zastúpení: A. Anisic, Rechtsanwältin,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, J. Möller a K. Petersen, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. Russo, avvocato dello Stato,

— Európska komisia, v zastúpení: T. Maxian Rusche a D. Kukovec, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. decembra 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 2006, s. 1, ďalej len „nariadenie REACH“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Freie und Hansestadt Hamburg (Slobodné a hanzové mesto Hamburg, Nemecko, ďalej len „mesto Hamburg“) a pánom Jostom Pinckernellem a týka sa vývozu chemikálií mimo územia Európskej únie, ktoré boli na toto územie dovezené bez toho, aby boli zaregistrované najmä podľa článku 5 nariadenia REACH.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 1 až 3 a 7 nariadenia REACH znejú takto:

„(1) Toto nariadenie by malo zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia, ako aj voľný pohyb látok ako takých, látok v prípravkoch a vo výrobkoch, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie. …

(2) Účinné fungovanie vnútorného trhu s látkami možno dosiahnuť iba vtedy, ak sa požiadavky kladené na látky v rôznych členských štátoch výrazne nelíšia.

(3) Aproximácia právnych predpisov o látkach by mala zaručiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj. Tieto právne predpisy by sa mali uplatňovať nediskriminačne bez ohľadu na to, či sa s látkami obchoduje na vnútornom trhu alebo medzinárodne v súlade s medzinárodnými záväzkami Spoločenstva.

…

(7) S cieľom zachovať integritu vnútorného trhu a zabezpečiť vysokú mieru ochrany zdravia ľudí, najmä zdravia pracovníkov a životného prostredia je potrebné zabezpečiť, aby sa pri výrobe látok v Spoločenstve dodržiavali právne predpisy Spoločenstva, aj keď sa tieto látky vyvážajú.“

4 Článok 1 tohto nariadenia s názvom „Cieľ a rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia, vrátane podpory rozvoja alternatívnych metód posúdenia nebezpečnosti látok, ako aj voľný pohyb látok na vnútornom trhu, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie.“

5 Článok 2 tohto nariadenia nazvaný „Uplatňovanie“ vo svojom odseku 7 písm. c) bode i) stanovuje:

„Z uplatňovania hlavy II, V a VI sú vyňaté:

…

c) látky ako také alebo látky v prípravkoch registrované v súlade s hlavou II, ktoré zo Spoločenstva vyváža účastník dodávateľského reťazca a opätovne dováža do Spoločenstva ten istý alebo iný účastník v rámci toho istého dodávateľského reťazca, ktorý preukáže, že:
i) opätovne dovážaná látka je rovnaká ako vyvážaná látka;

…“

6 Článok 3 nariadenia REACH s názvom „Vymedzenie pojmov“ znie takto:

„Na účely tohto nariadenia:

…

9. výrobca: je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá vyrába látku v Spoločenstve;

10. dovoz: je fyzické uvedenie na colné územie Spoločenstva;

11. dovozca: je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá je zodpovedná za dovoz;

12. uvedenie na trh: je dodávanie alebo sprístupnenie tretej strane, za úhradu alebo bezplatne. Dovoz sa považuje za uvedenie na trh;

…

21. oznámená látka: je látka, pre ktorú bolo predložené oznámenie a ktorú by bolo možné uviesť na trh v súlade so smernicou [Rady] 67/548/EHS [z 27. júna 1967 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných látok (Ú. v. ES L 196, 1967, s. 1; Mim. vyd. 13/001, s. 27)]“.

7 Podľa článku 5 tohto nariadenia nazvaného „Žiadne údaje, žiadny trh“:

„S výhradou článkov 6, 7, 21 a 23 sa látky ako také, látky v prípravkoch alebo vo výrobkoch v Spoločenstve nesmú vyrábať ani uvádzať na trh, pokiaľ neboli registrované v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto hlavy, ak sa to požaduje.“

8 Článok 6 uvedeného nariadenia má názov „Všeobecná povinnosť registrovať látky ako také alebo látky v prípravkoch“ a v odseku 1 stanovuje:

„S výnimkou prípadov, keď toto nariadenie ustanovuje inak, každý výrobca alebo každý dovozca dovážajúci látku ako takú alebo v jednom, alebo viacerých prípravkoch v množstvách 1 tona a viac ročne predloží [Európskej chemickej agentúre (ďalej len ‚agentúra‘)] žiadosť o registráciu.“

9 Článok 7 nariadenia REACH s názvom „Registrácia a oznamovanie látok vo výrobkoch“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Každý výrobca alebo dovozca výrobkov predloží agentúre žiadosť o registráciu akejkoľvek látky obsiahnutej v takýchto výrobkoch, ak sú splnené tieto podmienky:

a) látka je prítomná v týchto výrobkoch v celkových množstvách väčších ako 1 tona na výrobcu alebo dovozcu ročne;

b) látka sa má uvoľňovať za bežných alebo odôvodnene predpokladateľných podmienok použitia.

Žiadosť o registráciu je spoplatnená v súlade s požiadavkou podľa hlavy IX.“

10 Článok 21 tohto nariadenia s názvom „Výroba a dovoz látok“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Registrujúci môže začať výrobu alebo dovoz látky, alebo pokračovať vo výrobe alebo dovoze látky, alebo môže začať výrobu alebo dovoz výrobku, alebo pokračovať vo výrobe alebo dovoze výrobku, ak z konania agentúry v súlade s článkom 20 ods. 2 do troch týždňov od dátumu predloženia žiadosti nevyplýva opak, bez toho, aby bol dotknutý článok 27 ods. 8.

V prípade registrácií zavedených látok môže tento registrujúci pokračovať vo výrobe alebo dovoze látky, alebo výrobe alebo dovoze výrobku, ak z konania agentúry v súlade s článkom 20 ods. 2 nevyplýva opak, do troch týždňov od dátumu predloženia žiadosti, alebo v prípade, že je žiadosť o registráciu predložená počas dvojmesačného obdobia pred príslušným termínom uvedeným v článku 23, ak z konania agentúry v súlade s článkom 20 ods. 2 nevyplýva opak, do troch mesiacov od uvedeného termínu, bez toho, aby bol dotknutý článok 27 ods. 8.

V prípade aktualizácie registrácie podľa článku 22 môže registrujúci pokračovať vo výrobe alebo dovoze látky, alebo vo výrobe alebo dovoze výrobku, ak z konania agentúry v súlade s článkom 20 ods. 2 nevyplýva opak, do troch týždňov od dátumu aktualizácie bez toho, aby bol dotknutý článok 27 ods. 8“

11 Článok 23 tohto nariadenia nazvaný „Osobitné ustanovenia pre zavedené látky“ znie:

„1. Článok 5, článok 6, článok 7 ods. 1, článok 17, článok 18 a článok 21 sa neuplatňujú do 1. decembra 2010 na tieto látky:

a) zavedené látky klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo poškodzujúce reprodukciu, … vyrobené v Spoločenstve alebo dovezené v množstvách 1 tona ročne a viac na výrobcu alebo dovozcu aspoň raz po 1. júni 2007;

b) zavedené látky klasifikované ako veľmi toxické pre vodné organizmy a ktoré môžu spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia…, vyrobené v Spoločenstve alebo dovezené v množstvách 100 ton a viac ročne na výrobcu alebo dovozcu aspoň raz po 1. júni 2007;

c) zavedené látky vyrobené v Spoločenstve alebo dovezené v množstvách 1 000 ton a viac ročne na výrobcu alebo dovozcu aspoň raz po 1. júni 2007.

2. Článok 5, článok 6, článok 7 ods. 1, článok 17, článok 18 a článok 21 sa neuplatňujú do 1. júna 2013 na zavedené látky vyrobené v Spoločenstve alebo dovezené v množstvách 100 ton a viac ročne na výrobcu alebo dovozcu aspoň raz po 1. júni 2007.

3. …do 1. júna 2018…

4. Žiadosť o registráciu sa môže predložiť kedykoľvek pred príslušným termínom bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 až 3.

5. Tento článok sa uplatňuje aj na látky registrované podľa článku 7 prispôsobený podľa potreby.“

12 Podľa článku 28 nariadenia REACH nazvaného „Predregistračná povinnosť pre zavedené látky“:

„1. S cieľom využiť prechodný režim ustanovený v článku 23 predloží každý potenciálny registrujúci zavedenej látky v množstvách 1 tona a viac ročne vrátane medziproduktov bez obmedzení agentúre všetky tieto informácie:

…

2. Informácie uvedené v odseku 1 sa predkladajú v lehote, ktorá sa začína 1. júna 2008 a končí 1. decembra 2008.

3. Registrujúci, ktorí nepredložia informácie vyžadované podľa odseku 1, sa nemôžu odvolávať na článok 23.

…“

13 Článok 31 tohto nariadenia nazvaný „Požiadavky na karty bezpečnostných údajov“ v odseku 5 uvádza:

„Pokiaľ príslušný členský štát neustanoví inak, karta bezpečnostných údajov sa poskytuje v úradných jazykoch členských štátov, v ktorých sa látka alebo prípravok uvádza na trh.“

14 Článok 112 tohto nariadenia s názvom „Rozsah pôsobnosti“ nachádzajúci sa v hlave XI tohto nariadenia nazvanej „Zoznam klasifikácie a označovania“ stanovuje:

„Táto hlava sa vzťahuje na:

…

b) látky patriace do rozsahu pôsobnosti článku 1 smernice 67/548/EHS, ktoré spĺňajú kritériá klasifikácie ako nebezpečné podľa uvedenej smernice a ktoré sa uvádzajú na trh buď samostatne, alebo v prípravkoch prevyšujúcich koncentračné limity uvedené v smernici 1999/45/ES, ak sú relevantné, čo vedie ku klasifikácii tohto prípravku ako nebezpečného.“

15 Podľa článku 126 nariadenia REACH s názvom „Sankcie za nedodržanie“:

„Členské štáty ustanovia sankcie uplatniteľné na porušenie ustanovení tohto nariadenia a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonania. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce. …“

16 Článok 129 tohto nariadenia nazvaný „Ochranná doložka“ vo svojich odsekoch 2 a 3 stanovuje:

„2. Komisia prijme rozhodnutie v súlade s postupom uvedeným v článku 133 ods. 3 do 60 dní od prijatia informácie od členského štátu. Toto rozhodnutie buď:

a) potvrdí dočasné opatrenie na čas uvedený v rozhodnutí, alebo

b) požaduje, aby členský štát zrušil dočasné opatrenie.

3. Ak v prípade rozhodnutia uvedeného v odseku 2 písm. a) dočasné opatrenie prijaté členským štátom obsahuje obmedzenie uvedenia látky na trh alebo jej použitia, dotknutý členský štát začne obmedzovací postup Spoločenstva predložením dokumentácie agentúre podľa prílohy XV do 3 mesiacov od prijatia rozhodnutia Komisie.“

17 Príloha XV nariadenia REACH definuje všeobecné zásady prípravy dokumentácie na navrhovanie a zdôvodňovanie okrem iného obmedzení výroby, uvedenia na trh alebo používania látky v Spoločenstve.

Nemecká právna úprava.

18 Gesetz zum Schutz vor gefährlichen Stoffen (Chemikaliengesetz) (zákon na ochranu pred nebezpečnými látkami, nazývaný zákon o chemikáliách) v znení oznámenia z 28. augusta 2013 (BGBlm I, s. 3498, 3991) v § 27b nazvanom „Porušenie nariadenia [REACH]“ stanovuje, že „odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom sa potrestá ten, kto poruší nariadenie [REACH]“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

19 Pán Pinckernelle obchoduje s chemikáliami.

20 Po 1. decembri 2008 doviezol z Číny minimálne 19,4 tony nikotínsulfátu, pričom si nesplnil predregistračnú povinnosť v zmysle článku 28 nariadenia REACH.

21 Keďže pán Pinckernelle uvedený výrobok ani nezaregistroval podľa článku 6 tohto nariadenia, mesto Hamburg rozhodlo, že tento výrobok má právo používať alebo ho uviesť na trh až po tom, ako získa na plánované používanie povolenie.

22 Pán Pinckernelle požiadal o povolenie vyvážať tento výrobok do Ruska, čo mesto Hamburg odmietlo vzhľadom na to, že výrobok sa nachádzal v Hamburgu protiprávne. Mesto Hamburg tiež zamietlo námietku pána Pinckernelleho namierenú proti tomuto zamietajúcemu rozhodnutiu.

23 Pán Pinckernelle sa preto obrátil na Verwaltungsgericht Hamburg (Správny súd Hamburg, Nemecko) so žalobou proti zamietnutiu námietky, ktorej tento súd nevyhovel.

24 Pán Pinckernelle podal na Oberverwaltungsgericht (Vyšší správny súd, Nemecko) odvolanie a tento súd 25. februára 2014 zrušil rozsudok Verwaltungsgericht Hamburg (Správny súd Hamburg), pričom mestu Hamburg nariadil, aby pánovi Pinckernellemu povolilo požadovaný vývoz nikotínsulfátu.

25 Oberverwaltungsgericht (Vyšší správny súd) v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že zamýšľaný vývoz látky dovezenej v rozpore s článkom 5 nariadenia REACH v každom prípade nepredstavoval nové porušenie článku 5 v spojení s článkom 3 ods. 12 tohto nariadenia, ak dotknutá látka, ako je to v tomto prípade, nebola na európskom trhu k dispozícii z dôvodu zákazu jej používania.

26 Mesto Hamburg podalo proti tomuto rozsudku na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) opravný prostriedok. Tvrdí, že článok 5 nariadenia REACH zakazuje vývoz látok nachádzajúcich sa na území Únie do tretích krajín, pokiaľ a v rozsahu, v akom tieto látky neboli v súlade s týmto nariadením zaregistrované.

27 Nezávisle od tohto správneho konania bol pánovi Pinckernellemu v trestnom konaní v Nemecku uložený podmienečný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, s odkladom na skúšobnú dobu troch rokov a povinnosť zaplatiť pokutu vo výške 340 000 eur s odôvodnením, že dovážal chemické látky v rozpore s článkom 5 nariadenia REACH.

28 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 5 nariadenia [REACH] vykladať tak, že s výhradou článkov 6, 7, 21 a 23 tohto nariadenia môžu byť látky vyvezené z územia Únie len v prípade, že boli registrované podľa príslušných ustanovení hlavy II uvedeného nariadenia, ak sa registrácia vyžaduje?“

O prejudiciálnej otázke

29 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 nariadenia REACH má vykladať v tom zmysle, že látky, ktoré neboli registrované pri ich dovoze na územie Únie v súlade s týmto nariadením, môžu byť vyvezené mimo tohto územia.

30 Odpoveď na túto otázku teda závisí od rozsahu registračnej povinnosti zakotvenej v tomto ustanovení.

31 V tejto súvislosti v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora je na výklad ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok zo 17. marca 2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, bod 14 a citovaná judikatúra).

32 Pokiaľ ide o znenie článku 5 nariadenia REACH, je potrebné poukázať na to, že bulharská, estónska, grécka, anglická, francúzska, talianska, holandská, poľská, portugalská a fínska jazyková verzia výslovne spája výraz „v Spoločenstve“ s výrobou látok. Naopak, v českej, dánskej, lotyšskej, maďarskej, rumunskej, slovenskej, slovinskej a švédskej jazykovej verzii článku 5 sa výraz „v Spoločenstve“ spája s výrobou látok a s ich uvedením na trh. Napokon španielska, nemecká a litovská verzia tohto článku sú neurčité.

33 Aj keď výklad článku 5 nariadenia REACH, podľa ktorého sa výraz „v Spoločenstve“ spája tak s výrobou látok, ako aj s ich uvedením na trh, nie je vylúčený, berúc do úvahy všetky jazykové verzie tohto ustanovenia, výklad, podľa ktorého sa tento výraz spája výlučne s výrobou týchto látok, je v rozpore so znením tohto ustanovenia v českej, dánskej, lotyšskej, maďarskej, rumunskej, slovenskej, slovinskej a švédskej jazykovej verzii.

34 Pokiaľ ide o kontext, do ktorého spadá dotknuté ustanovenie, je dôležité pripomenúť, že článok 3 bod 12 nariadenia REACH definuje „uvedenie na trh“ ako dodávanie alebo sprístupnenie výrobku tretej strane, za úhradu alebo bezplatne, pričom akýkoľvek dovoz sa považuje za uvedenie na trh. Naopak, toto ustanovenie neuvádza, že za uvedenie na trh by sa mohol považovať aj vývoz výrobku.

35 Keďže článok 3 bod 12 nariadenia REACH definuje na účely tohto nariadenia pojem „uvedenie na trh“, musí sa tento pojem vykladať jednotne v rámci celého nariadenia.

36 V tejto súvislosti je potrebné spomenúť článok 3 bod 21 nariadenia REACH, podľa ktorého „oznámená látka“ je látka, pre ktorú bolo predložené oznámenie a ktorú by bolo možné uviesť na trh v súlade so smernicou 67/548. Táto smernica vo svojom článku 1 ods. 1 a 3 uvádza jednak, že jej cieľom je aproximácia zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o klasifikácii, balení a označovaní nebezpečných látok, ktoré sú uvádzané na trh v členských štátoch Spoločenstva, a jednak, že sa neuplatňuje na nebezpečné látky vyvážané do tretích krajín. Z toho vyplýva, že „uvedenie na trh“, na ktoré odkazuje článok 3 bod 21 nariadenia REACH, sa týka iba vnútorného trhu a nevzťahuje sa na vývoz z neho.

37 Podľa článku 31 ods. 5 nariadenia REACH „pokiaľ príslušný členský štát neustanoví inak, karta bezpečnostných údajov sa poskytuje v úradných jazykoch členských štátov, v ktorých sa látka alebo prípravok uvádza na trh.“ Aj toto ustanovenie teda spája „uvedenie na trh“ iba s vnútorným trhom.

38 To isté platí o článku 112 písm. b) nariadenia REACH, ktoré stanovuje, že hlava XI tohto nariadenia sa môže za istých podmienok uplatniť na „látky patriace do rozsahu pôsobnosti článku 1 smernice 67/548/EHS“, teda na nebezpečné látky, ktoré sú „uvádzané na trh v členských štátoch Spoločenstva“ s výnimkou nebezpečných látok, ktoré sú „vyvážané do tretích krajín“.

39 Podľa článku 129 ods. 3 nariadenia REACH, ak v prípade rozhodnutia Komisie schvaľujúceho dočasné opatrenia na vymedzené obdobie obsahuje dočasné opatrenie prijaté členským štátom obmedzenie uvedenia látky na trh alebo jej použitia, dotknutý členský štát začne obmedzovací postup Spoločenstva a predloží agentúre dokumentáciu podľa prílohy XV do 3 mesiacov od prijatia rozhodnutia Komisie. Uvedená príloha XV definuje všeobecné zásady prípravy dokumentácie na navrhovanie a zdôvodňovanie okrem iného obmedzení výroby, uvedenia na trh alebo používania látky v Spoločenstve. Zdá sa teda, že „uvedenie na trh“ podľa článku 129 ods. 3 nariadenia REACH sa spája iba s vnútorným trhom a nepokrýva vývoz do tretích krajín.

40 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v rámci nariadenia REACH sa látky, ktoré opúšťajú územie Spoločenstva, neoznačujú ako látky „uvedené na trh“, ale ako „vyvážané“ látky. Článok 2 ods. 7 písm. c) bod i) tohto nariadenia stanovuje, že „z uplatňovania hlavy II, V a VI sú vyňaté látky ako také alebo látky v prípravkoch registrované v súlade s hlavou II, ktoré zo Spoločenstva vyváža účastník dodávateľského reťazca a opätovne dováža do Spoločenstva ten istý alebo iný účastník v rámci toho istého dodávateľského reťazca, ktorý preukáže, že opätovne dovážaná látka je rovnaká ako vyvážaná látka“.

41 Z vyššie uvedeného vyplýva, že vývoz látky do tretej krajiny nemožno kvalifikovať ako jej „uvedenie na trh“ v zmysle článku 3 bodu 12 a článku 5 nariadenia REACH.

42 V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že ciele nariadenia REACH nebránia takému výkladu uvedených ustanovení. Toto nariadenie je totiž založené výslovne na článku 95 ES (teraz článok 114 ZFEÚ), ktorého ustanovenia sa uplatňujú pri realizácii cieľov, ktoré sú uvedené v článku 14 ES (teraz článok 26 ZFEÚ) a spočívajú vo vytvorení a v zabezpečení fungovania vnútorného trhu zahŕňajúceho oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zaručený okrem iného voľný pohyb tovaru.

43 V tejto súvislosti z odôvodnenia 1 nariadenia REACH vyplýva, že toto nariadenie by malo zabezpečiť najmä voľný pohyb tovaru. V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že tento voľný pohyb sa týka vnútorného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. marca 2016, Canadian Oil Company Sweden a Rantén, C-472/14, EU:C:2016:171, bod 32). Podľa odôvodnenia 2 tohto nariadenia účinné fungovanie vnútorného trhu s látkami možno dosiahnuť iba vtedy, ak sa požiadavky kladené na látky v rôznych členských štátoch výrazne nelíšia. Podľa odôvodnenia 7 tohto nariadenia s cieľom zachovať integritu vnútorného trhu a zabezpečiť vysokú mieru ochrany zdravia ľudí, najmä zdravia pracovníkov a životného prostredia, je potrebné zabezpečiť, aby sa pri výrobe látok v Spoločenstve dodržiavali právne predpisy Spoločenstva, aj keď sa tieto látky vyvážajú.

44 Zo všetkých týchto skutočností vyplýva, že trh, na ktorý sa odkazuje v nariadení REACH, je vnútorný trh a „uvedenie na trh“ sa preto spája s vnútorným trhom. Nič v tomto nariadení takémuto výkladu neprotirečí, a to tým viac, že ak ide o uvedenie látok do obehu mimo vnútorného trhu, uvedené nariadenie používa pojem vývoz.

45 Mesto Hamburg a nemecká vláda tvrdili, že výklad pojmu „uvádzať na trh“ uvedeného v článku 5 nariadenia REACH v tom zmysle, že sa týka iba vnútorného trhu, a nie vývozu chemikálií do tretích krajín, teda chemikálií, ktoré neboli zaregistrované pri ich dovoze do Únie, by mohol spôsobiť nebezpečenstvo, že menej poctiví dovozcovia budú úmyselne porušovať požiadavky Únie o registrácii chemikálií s vedomím, že môžu jednoducho tovar vyvážať.

46 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 126 nariadenia REACH členské štáty ustanovia systém sankcií uplatniteľných na porušenie ustanovení tohto nariadenia, medzi ktoré patrí aj článok 5, ktorý upravuje povinnosť registrácie látok, najmä v prípade, keď sú dovezené, a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonania. Takto stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce.

47 V prejednávanej veci je potrebné poukázať na to, že ako bolo spresnené v bode 18 tohto rozsudku, nemecká právna úprava stanovuje, že odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom sa potrestá ten, kto poruší nariadenie REACH.

48 Napokon ako vyplýva zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, a najmä z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, príslušné orgány môžu uplatniť ustanovenia vnútroštátneho správneho práva, aby zabezpečili, prípadne aj núteným výkonom, dodržanie povinnosti registrácie dovážanej látky, tak ako vyplýva najmä z článku 5 nariadenia REACH.

49 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné na prejudiciálnu otázku odpovedať v tom zmysle, že článok 5 nariadenia REACH v spojení s jeho článkom 3 bodom 12 sa má vykladať v tom zmysle, že látky, ktoré neboli zaregistrované pri ich dovoze na územie Únie v súlade s týmto nariadením, môžu byť vyvezené mimo tohto územia.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES v spojení s článkom 3 bodom 12 tohto nariadenia sa majú vykladať v tom zmysle, že látky, ktoré neboli zaregistrované pri ich dovoze na územie Európskej únie v súlade s uvedeným nariadením, môžu byť vyvezené mimo tohto územia.

Podpisy